

Výběr z 1. zasedání Rady obce Šumvald ze dne 23. 11. 2006

- Ø RO souhlasí s uzavřením smlouvy o výpůjčce uzavřené s Olomouckým krajem v zájmu provozování euronástěnky.
- Ø RO souhlasí s inventarizačním pokynem obce Šumvald.
- Ø RO revokuje usnesení U-265-29 a souhlasí s novým rozdělením hospodářského výsledku MŠ v Šumvaldě za rok 2005 a především částky 57.475,12 Kč do rezervního fondu.
- Ø RO navrhuje zastupitelstvu obce Šumvald projednat výši odměn pro členy zastupitelstva ve výši:

Místostarosta neuvolněný	2.000,-Kč
Člen rady obce	1.280,-Kč
Předseda výboru zastupitelstva nebo komise rady	1.110,-Kč
Člen zastupitelstva	450,-Kč
- Ø RO pověřuje starostu obce zpracováním POV pro rok 2007 pro bytovou jednotku č. 122.
- Ø RO pověřuje starostu obce přípravou materiálů na rekonstrukci ZŠ, příprava žádosti MF o zařazení dotace do rozpočtu parlamentu ČR na rok 2008.
- Ø RO souhlasí s přijetím rozpočtového provizoria a doporučuje zastupitelstvu obce toto rozpočtové provizorium pro 1. čtvrtletí roku 2007 ve výši 2 300 tis. Kč přijmout.
- Ø RO schvaluje rozpočtové opatření č. 05/06 ve výši 40.000,-Kč na obnovu staveb drobné architektury.
- Ø RO schvaluje rozpočtové opatření č. 06/06 ve výši 262.000,-Kč – dotace na vytvoření pracovních příležitostí pro VVP.
- Ø RO doporučuje zastupitelstvu obce členy finančního a kontrolního výboru a schvaluje členy komisí rady obce.

Vedení obce

*Vedení obce a redakce Šumvaldských novin
si dovoluují popřát všem spoluobčanům příjemné,
pohodové a klidné prožití vánočních svátků
a do nadcházejícího Nového roku 2007 hlavně hodně zdraví,
štěstí, pohody a úspěchů jak doma tak v práci.*

Blahopřání

Sbor dobrovolných hasičů Břevenec, vítěz Hanácké extraligy v požárním útoku v roce 2005 a 2006, děkuje všem sponzorům a příznivcům za přízeň a podporu, a přeje jim, jakož i všem občanům Břevence a Šumvaldu veselé prožití svátků Vánočních a hodně štěstí, zdraví a osobní spokojenosti v nastávajícím roce 2007. Věříme ve Vaši podporu a těšíme se na další spolupráci.

SDH Břevenec

Vážení občané,

dovolte mi Vám popřát v nadcházejícím adventním čase klidné a spokojené vánoční svátky, šťastný vstup do nového roku 2007 a hodně zdraví Vám i Vaším blízkým v celém jeho průběhu.

Při této příležitosti bych Vám ráda nabídla své služby v péči o Vaše zdraví. Působím ve Vaší obci již bezmála rok jako praktická lékařka, internistka a příp. revmatoložka. Ve spolupráci s dalšími zdravotními zařízeními provádíme nejen lékařské prohlídky, ale i odběry krve a dovoz předepsaných léků.

Chci zdůraznit, že kromě léčení již známých chorob je stejně důležité jim předcházet a případně je aktivně vyhledávat. Proto je vhodné, věnovat trochu času návštěvě ordinace i v době, kdy Vás nic netrápí.

Ordinační doba: úterý 8⁰⁰ – 11³⁰ hodin
pátek 13⁰⁰ – 15⁰⁰ hodin

MUDr. Romana Balíková

V prosinci oslaví významné životní jubileum tito spoluobčané

Šumvald

Blažek Stanislav, č. 25	26. 12.	87 roků	Viktorinová Otilie, č. 325	14. 12.	66 roků
Kokošková Božena, č. 86	11. 12.	81 rok	Krestýnová Jarmila, č. 127	21. 12.	65 roků
Ottová Bohumila, č. 262	11. 12.	81 rok	Hebrová Marie, č. 268	29. 12.	63 roky
Krestýnová Marie, č. 229	1. 12.	79 roků	Kallerová Ludmila, č. 334	31. 12.	63 roky
Sušňová Marie, č. 289	20. 12.	79 roků	Kyselá Helena, č. 374	23. 12.	63 roky
Makasová Eliška, č. 222	14. 12.	76 roků	Smrčková Marie, č. 91	29. 12.	62 roky
Axmanová Adéla, č. 318	9. 12.	74 roky	Vorel Viktor, č. 266	12. 12.	59 roků
Malovaný Karel, č. 286	23. 12.	71 rok	Hejlová Karla, č. 251	19. 12.	56 roků
Směkal František, č. 368	16. 12.	71 rok	Šenková Blahoslava, č. 388	30. 12.	56 roků
Plhák Miroslav, č. 3	24. 12.	69 roků	Krestýn Ladislav, č. 281	19. 12.	50 roků
Nimrichterová Vlasta, č. 332	14. 12.	68 roků			

Břevenec

Berková Anna, č. 19	14. 12.	68 roků	Axman Petr, č. 86	8. 12.	57 roků
Geppert František, č. 95	22. 12.	64 roky	Vlčková Eva, č. 105	2. 12.	56 roků
Frantová Marie, č. 68	5. 12.	63 roky	Dubová Jarmila, č. 64	11. 12.	54 roky
Kallerová Marie, č. 103	18. 12.	61 rok	Štoppl Ladislav, č. 90	11. 12.	54 roky

Přejeme Vám všem do dalších let pevné zdraví a životní pohodu.

Poděkování

Rodiny Směkalova, Nerušilova a Bartoňkova děkují za účast, projevy soustrasti a květinové dary na posledním rozloučení s paní Růženu Směkalovou.

Od 2. ledna 2007 bude v Uničově (na zubní poliklinice v I. patře) otevřena nová provozovna **JANY VAVŘÍ-NOVÉ**, která bude nabízet tyto služby: modelace nehtů metodou UV gelu, manikúra, parafínové zábaly, peeling, masáž rukou, P-SHINE. Objednat se můžete na telefonním čísle : 608 441 533

Na Vaši návštěvu se těší Jana Vavřínová

Víte, že před...

- **170 lety** – z let 1835 – 36 pochází budova „staré školy“ (nyní obecní budova), kdy byla vybudována na místě staré zbořeně školy. Přístavba je z roku 1873. Předtím se učilo na č. 26 a pak ve stodole na č. 11.
- **135 lety** – roku 1871 byly **založeny dva čtenářské spolky** Svatopluk a Svornost a **zpěvácký sbor**
- **120 lety** – roku 1886 byla založena „Národní záložna“ v Šumvaldě
- **60 lety** - počátkem roku 1946 byla otevřena mateřská škola, vyučovalo se ve staré škole a bylo zapsáno 48 žáků, učitelkou byla Štěpánka Filipová ze Šumvaldu. *Miloslav Makas*

Počasi v listopadu 2006

I když počátkem listopadu 3 dny mrzlo, přesto všechny ostatní dny měly průměrné teploty o 1 až 6 stupňů C nad normálem (N= 3,6°C). Nejteplejší byla 3. dekáda s průměrnou teplotou 8,5°C. **Listopadová průměrná teplota 6,8°C** byla **druhou nejteplejší od roku 1961** společně s listopadem 1963 a listopadem 2000 s průměrnou teplotou 7,7°C. **Maximum** teploty 13,6°C bylo naměřeno 15. listopadu, **na minimum** -4,5°C klesla teplota 3. listopadu, tento den byl **i nejchladnějším** s průměrnou teplotou -2°C. **Nejteplejším dnem** byl 14. listopad s průměrnou teplotou 9,6°C.

Na srážky byl listopad bohatý – v 21 dnech spadlo 97,2 mm srážek, 3 krát padal sníh a 22x přšelo nebo mrholilo. Letošní listopadové srážky byly **nejvydatnější za 45 let** mého pozorování před listopady 1962 (95,8mm) a 1970 (92,2 mm). Nejvydatnější denní srážky spadly 5. listopadu 16,2 mm. Listopad měl 1 jasný den, 9 oblačných a 20 zamračených, 21 dnů s mlhou. Srážky od počátku roku do konce listopadu činily 728,6 mm a **splnily již celoroční normál** na 118,5%. Větry vanuly převážně z jižních směrů 20x a ze severozápadu 10x.

Miloslav Makas

Z činnosti hasičů v Břevenci v roce 2006

Byl uspořádán tradiční Hasičský bál. Zúčastnili jsme se oslav osvobození na místním hřbitově. Opět jsme pomáhali zajišťovat setkání důchodců z Břevence, Horního Města a Šumvaldu. Ze šesti karnevalů jsme jeden museli zrušit pro nepřízeň počasí. Zúčastnili jsme se okrskové soutěže v Nové Dědině a dalších 18 pohárových soutěží, z toho jedna byla v Břevenci. Po loňském vítězství v Hanácké extralize jsme tuto soutěž – seriál jedenácti dvoukolových soutěží opět vyhráli. Břevenc – 131 bodů, Stražisko A – 123 bodů, Niva – 82 bodů, Plinkout – 69 bodů a další. Tradičně jsme se zúčastnili soutěže veteránů na Hodové slavnosti v Dlouhé Louče. Jinak během roku byla prováděna údržba výzbroje a výstroje a úklid Skalky a kolem hasičárny. Je také třeba poděkovat rodině Ptáčkové a Krestýnové, za zapůjčení Skalky, kde pořádáme karnevaly, neboť naše činnost je finančně velmi náročná. To je tak ve zkratce zatím vše, podrobnější zprávu uvedeme v některém dalším čísle ŠN po výroční valné hromadě, kterou nyní připravujeme.

Jan Nikl, velitel SDH Břevenc

O úspěšném rodákovi v Americe

František Hejný se narodil roku 1866 v Šumvaldě jako nejstarší ze 7 dětí v zemědělské rodině na č. 30. Otec byl František Hejný, pokračovatel rodu Hejný, který byl jeden z nejstarších rodů neboť tam hospodařili od roku 1657, říkalo se jim u „Cervánků“, toto přízvisko vzniklo už roku 1620, kdy na tomto gruntě byl nějaký Czervan Urban, po něm už samí Hejný.

Zmíněný František Hejný byl starším bratrem naší babičky Františky Brachtlové na č. 81. Sloužil na vojně v Bosně-Hercegovině, shodou okolností vojákoval s naším dědečkem z druhé strany Janem Kouřilem mlynářem z horního mlýna č. 47. Od toho si též vypůjčil peníze na cestu do Ameriky, které později poctivě vrátil. Z vojny se už domů nejvrátil, ale jel přímo do Hamburku a lodí do Ameriky. Měl jenom základní vzdělání, anglicky neuměl, pracoval příležitostně na farmách, cestoval na kole a postupně projel napříč celou Ameriku až do Kalifornie, tam pracoval na vinicích. Cestou prožil mnoho dobrodružství i nebezpečných situací o čemž píše ve svých dopisech, které často posílal domů. Když slyšel o zlatokopecké horečce, odejel též na Aljašku jako zlatokop. Skutečně se mu podařilo vytěžít slušné množství zlata, ale když se plavili na člunu po řece Yukonu k moři do přístavu ztroskotali, loď se převrhla, zlato bylo na dně, tak tak zachránili holé životy, neboť řeka byla plná kajmanů. Zase neměl nic, s velkými útrapami cestovali pěšky divokou přírodou, živili se tím co ulovili nebo natrhali, až konečně zbědovaní se dostali do přístavu. Na cestu lodí si napřed museli vydělat. Na lodí se dověděl, že se bude kopat průplav přes Nikaragui, proto odjel až tam, mezitím se ovšem rozhodlo, že průplav se bude dělat přes Panamu. Tak zůstal už v Nikaragui, kde pracoval v továrně na nábytku z mahagonového dřeva, později ve vinicích v Hondurasu. V té době hrozné tornádo zničilo celou Floridu, všechny stromy polámané, vyvrácené, všechna zeleň i domy poničené. Přihlásil se do konkursu na obnovu flory na celém poloostrově. Vysazoval nové stromy, které dopravoval až z vnitrozemí i s kořeny a balem hlíny, užitkové i okrasné, zkrátka se přičinil o likvidaci škod a uvedení do původního stavu. Získal za to slušné peníze, zjistil, že v jižní Kalifornii je možnost výhodně získat panenskou půdu, odjel tam, koupil pozemky v „Údolí Imperiál“ – založil tam osadu „Bravley“. V roce 1903 si tam zřídil školku, pěstoval a množil fíkovníky, vyšlechtil novou odolnou odrůdu fíkovníku „Bravley“, z toho hybridní fík „Bravley Gapu“, též odrůdu „Hejny Porgi Ova Lindy“, vypěstoval též mnoho odrůd růží odolných proti tropickým vedrům, množil vynikající odrůdy broskví, věnoval se výzkumnictví jabloní a citrusů. Množil a šlechtil kokosové palmy, které na objednávku vysazoval po celé kalifornii. Vyšlechtil též novou odrůdu datlovníků. Jeho šlechtitelská a pěstitelská zdatnost

jej proslavila po celém odborném světě. Napsal několik odborných knížek, jeho články vycházely v odborných časopisech Spojených států. Jeho knihy a odborné časopisy posílal svému bratranci Václavu Hejnému (Slávkovi Hejnému) Suchý Jan z Ameriky, byl to syn mladší sestry Františka Hejného, která se provdala v Šumvaldě za Jana Suchého z č. 102, dnes Krestýnovo. Na popud svého bratra odjela s manželem a dvěma dětmi do Ameriky, s pomocí bratrovou vybudovali farmu, měli pět dětí (2 syny a 3 dcery). Právě s těmi syny a dcerami, bratranci a sestřenicemi udržovali korespondenci Slávek Hejný na gruntě č. 30 i jeho mladší bratr Jaroslav (Jarda) absolvent Vysoké školy technické v Praze. Prováděl projekci ropovodu z Ruska a též jeho uskutečnění.

František Hejný se žení už ve zralejším věku, až si vybudoval slušnou existenci. Ve svých dopisech líčí, jak cestoval za svou budoucí ženou přes několik amerických států na kole, přičemž zažil spoustu dobrodružství. S ohledem na to, co všechno zažil, že to vydržel svědčí o jeho výborné fyzické zdatnosti. Prodělal dva měsíce vysoké horečky, byl na pokraji smrti, bez lékařské pomoci to přežil. Byl atletické postavy vysoký skoro 2 metry, což je zřejmé z fotek, které posílal domů. Ženu měl Češku někde z jižní Moravy. Měli 2 syny a 2 dcery. Synové Franz a Georg byli ve válce, v roce 1945 v květnu byli v Plzni, chtěli navštívit rodiště svých rodičů, ale nedostali se, do Sovětské zóny nebyl přístup. Sám František Hejný ještě ve svých devadesáti letech chtěl přijet do Šumvaldu, z politických důvodů to též nevyšlo. V roce 1968, když se vlivem události „Pražského jara“ na čas uvolnili poměry i cestování do zahraničí, přijela vnučka Františka Hejného do Prahy a s dcerou Jardy Hejného, která uměla anglicky, přijeli do Šumvaldu. Moc se jí zde líbilo, a slibovala s nadšením, že brzy přijede i s maminkou, která ještě mluvila česky, ovšem události 21. srpna 1968 a invaze vojsk Varšavské smlouvy na dlouho překazila všechny plány.

U příležitosti devadesátých narozenin Františka Hejného dostal tento vyznamenání za záslužnou činnost pro stát až z kanceláře prezidenta Spojených států, též z univerzity Kalifornské, z citrusové stanice v Rieverside, Polní stanice Yndio, z Panamy, z Hondurasu a jiné. Dr. Yro Condit z Kalifornské univerzity o něm napsala a vyjmenovala jeho zásluhy v šlechtitelské a množitelské činnosti. Uvedla, že stále čerpá ve svých instruktážích a výuce na univerzitě z jeho poznatků, z jeho knih, které má ve své knihovně.

František Hejný se dožil 96 roků, zemřel v roce 1962.

Z korespondence, z dopisů starých až 100 let posílané rodině v Šumvaldě, vybrala Anežka Šenková, rozená Kouřilová. Zpracoval manžel Josef Šenk, Šumvald č. 74

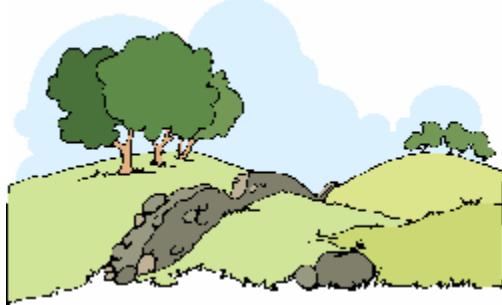
Medeče

Od pradávna byla oblast jižně od Šumvaldu pod Panským kopcem zvaná Medeče, záplavovým územím říčky Oslavy, ústící u „kačárny“ Nová Dědina do Oskavy. Většinou tam rostly různé druhy trav, křoviny, vrby, olše a jiné vlhkomilné rostliny. V dutinách starých vrb sídlilo množství včel. Poslední z vrb, které rostly v lukách, se dožily osmdesátých let minulého století. Není divu, že zvláště v příznivých letech se mezi lidmi ustálilo rčení, že tam med přímo teče. Je nasnadě, že se už od těchto dob setkáváme s označením „Medeče“.

Postupně byl tento areál přece jen kultivován, zmizely divoké porosty křovin a v Medečích se setkáváme s loukami, původně rozdělenými z části k Dlouhé Loučce, ale převážně mezi majitele ze Šumvaldu. Tyto louky se rozkládaly od silnice (dříve polní cesta) mezi Šumvaldem a Dlouhou Loučkou k toku Oslavy a k silniční zatáčce od dnešního podniku REOP k Horní Sukolomi. Severní hranici popisovaného katastru (směrem k Šumvaldu) tvořil potok tekoucí od Plinkoutu pod Pavilkovou lávkou (silniční most pod výkrmnou VEPASPOL) ke zmiňované silniční zatáčce před Horní Sukolomí. Tam se pod mostem dostal na druhou stranu silnice, tekł podél ní a před ústím do Oslavy se stočil směrem k Oskavě. Zmíněný potok (říkali jsme mu Plinkoutský) kopírovala z velké části polní cesta vedoucí obílkou od Panského kopce. Asi uprostřed toku Oslavy Medečemi mezi Dlouhou Loučkou a Horní Sukolomí se řečiště téměř v pravém úhlu stácelo vpravo. V místě zlomu byl vybudován splav a nad ním mlýnský náhon se stavidlem. Voda z náhonu zásobovala vodou mlýn a lihovar v Horní Sukolomí. Úsek Oslavy od splavu po Horní Sukolomí jsme nazývali Starý potok, ale ještě koncem 19. století se Oslava pod Dlouhou Loučkou

jmenovala „potok Pirot“.

V létě teklo Oslavou poměrně málo vody, takže v jed-

nom místě byl ještě před splavem mělký brod. Ten používali Šumvaláci, kteří měli pozemky za Oslavou, mezi ní a silnicí z Dlouhé Loučky do Horní Sukolomí. Nedaleko brodu byl zřízen zavodňovací kanál podobný menšímu potoku, který propojoval uprostřed Medeč Oslavu s potokem od Pavilkové lávky. Byl opatřen třemi stavidly, které zadržovanou vodou zavlažovaly podle potřeby přilehlé louky. Toto zařízení originálním způsobem využíval známý novátorský rolník v Šumvaldě, pan Slávek Hejný (Cervánek). Vybudoval na své louce čtyři šachtice, spojil je drenážními trubkami se zavodňovacím příkopem a zavlažoval tak svůj pozemek kdykoliv potřeboval.

Břehy Starého potoka byly porostlé houštinami i vysokými stromy. Staly se tak přirozeným hnízdištěm různého ptactva. Moji vrstevníci si možná vzpomínají i na občasně výpravy lidových myslivců na divoké holuby. Po medečských loukách často brouzdali čápi, kteří zde nalézali dostatek potravy. Občas hnízdili i na některém z vysokých stromů, ale pravidelně obsazovali lihovarské komíny v Šumvaldě a Horní Sukolomí i kostelní věž v Šumvaldě. Již mnoho let hnízdí jen v Horní Sukolomí.

Spojovací zavodňovací příkop uprostřed Medeč od Oslavy měl dost vody hlavně ve své spodní části, takže v něm žilo množství různých ryb, raků i jiných vodních živočichů. Potok od Pavilkové lávky, na který se zavodňovací příkop napojoval,

měl mnohem více vody a tím i života. Vody i dnes teče v potoce dost, ale není téměř vidět pro nepropustné houštiny kopřiv, lebedy, merlíku a jiné buřeny. Sešikmené břehy obou vodních toků se stávaly dříve přírodními sušičkami pro různé druhy řas, vytahované z vody dorůstajícím pokolením – pasáky koz. Je zvláštní, že mezi touto generací je velmi málo kuřáků. Jen nejsilnější povahy byly totiž schopné překonat kašel trhající plíce a soustavné dávení po těchto „náhradách“ tabáku. Možná, že by stálo za to, navrhnout tuto metodu Ministerstvu školství jako vyzkoušenou protikuřáckou kúru.

Kolem břehů popisovaných toků bylo často vidět i dnes již velmi vzácné ledňáčky. Před prvním silničním mostem v zatáčce mezi REOPem a Horní Sukolomí žila i kolonie potočních škeblí – velevruba malířského, dnes již pohřbena vrstvou hlíny. Také potok je odkloněn v dolní části od své původní trasy, nepokračuje již ve svém toku pod most a za silnici. V kořenech olší se již nemohou ukrývat půlmetrové štiky, poněvadž stromy zmizely a voda je pro život nevhodná. Marne bychom dnes kolem břehů hledali Jarina či Oldu, kteří je tak dovedně chytali do oka. V jeho březích nejsou žádné díry od ondatery, které tak obratně lovil jeden z posledních šumvalských traperů, nám známý pod přezdívkou Balda.

Nevím, jestli byla nejlepším řešením, regulace a meliorace v Medečích, provedená v osmdesátých letech minulého století. Vykácely se téměř všechny mnohaleté stromy podél břehů Oslavy a místy se nahradily pravidelnými rozestupy vlašských topolů. Příroda nás naštěstí přesvědčuje, že je stále dosti silná, takže v současné době zde najdeme mimo zdaleka viditelné topoly i košaté jilmy, javory, lípy, olše, jasaný a vrby. Narovnal se tok Oslavy, nenajdeme charakteristický ohyb, splav, ani mlýnský náhon. Jen několik desítek metrů za původním splavem je pro zpomalení toku zřízen menší betonový jez. Břehy jsou ve spodní části chráněny vydlážděním z velkých balvanů, zasypal se spojovací zavodňovací příkop, ztratila se stavidla i most umožňující příjezd ke splavu přes strouhu. Zlikvidoval se jeden ze tří mostů vedoucích přes Plinkoutský potok, ale nahradil se širším, betonovým, který unese i těžké zemědělské stroje. Zbývající dva mosty najde v houštinách jen opravdový znalec, stejně jako povodní poškozený provizorní můstek z betonových trub v dolní části potoka.

Záměrem melioračních prací bylo hlavně zamezit rozlévání vody z povodní po Medečích a zvýšit zemědělskou výrobu. Na bývalých loukách se nyní pěstují hlavně obilniny. Příroda se ale nedá podeceňovat, duben 2006 je toho důkazem. Po vydatných deštích se z regulované Oslavy opět vylila voda tekla přes velkou část Medeč. V dolní části Plinkoutského potoka se přelila přes něj, přes polní cestu za ním a tekla přes silnici k Horní Sukolomí. V běžných letech se však tisíce hektolitrů vody, které hlavně po jarním tání doplňovaly dříve hladinu podzemních vod, odtěčou bez užítu. Navíc se v Oslavě stávají hrozbou pro obyvatele obou Sukolomí, Brníčka i Uničova. Téměř všichni obyvatelé Chaloupek (ale i jinde v Šumvaldě) museli po skončených melioracích prohlubovat svoje studny o dva až tři metry, poněvadž poklesla spodní voda. Není to negativní důsledek nepromyšlené lidské činnosti?

Zůstala polní cesta vedoucí přes Panský kopec do Medeč, která se několik desítek metrů před Plinkoutským potokem ohýbá doprava a ústí v zatáčce silnice na Horní Sukolomí. Jen zdatný odvážlivec na kole ji ještě použije na zkrácení cesty do Uničova. Ve své horní části již není lemovaná alejí švestek, ani neprochází kolem velké stodoly pod kopcem. Ta mnoho let sloužila zbytkovému statku a stávala se po pravé straně cesty téměř pravidelnou zastávkou pasáků koz. Medeče již pochopitelně dávno nejsou cílem procházek mladších i starších dvojic nebo jednotlivců, které lákala téměř neporušenou přírodou.

František Bartoněk starší

Posezení s důchodci

V pátek 24. listopadu se již tradičně sešli naši starší spoluobčané v Blahákově hostinci při „Posezení s důchodci“ pořádaném Kulturní komisí při Obci Šumvald. V odpoledním programu se jim předvedly děti ze zájmových kroužků: pěveckého pod vedením paní učitelky Šárky Kallerové a hry na flétnu pod vedením paní učitelky Ludmily Cigánkové,

kterým za přípravu dětí velice děkujeme. K tanci a poslechu po zbytku odpoledne a večera hrál „Müsicer Gustava Schenka“ z Rýmařova. Věříme že jsme našim starším spoluobčanům pestře zpříjemnili jedno páteční odpoledne, a příštím rokem se opět budeme těšit na další shledání.

Kulturní komise

Soutěž v německém jazyce

Dne 15. listopadu 2006 pořádalo Gymnázium Šternberk 1. kolo tradiční soutěže v německém jazyce, které se každoročně účastní velké množství žáků Základních škol nejen z Olomouckého, ale i Moravskoslezského kraje. Naši školu reprezentovala **Veronika Brachtlová** z 9. třídy. Z prvního kola postoupila mezi 13 nejlepších žáků a **ve finále soutěže dne 1. prosince 2006 obsadila vynikající 3. místo !!!**

Mgr. Karla Svobodová

www.rwe-smp.cz

Od 1. 7. 2006 budete mít na vše **mnohem více času.**
Na jednom místě nyní vyřídíte záležitosti spojené s odběrem zemního plynu i elektřiny.

Pro úsporu Vašeho času

Zákaznická kancelář v novém

Společnost Severomoravská plynárenská, a.s. oznamuje svým zákazníkům přestup své Zákaznické kanceláře v Olomouci na novou adresu do Centra školské správy ČEZ, Dřevěná 1211/403. Provozní doba: Pondělí - úterý 8 - 17 h, středa - pátek 8 - 14 h, pátek 8 - 11 h. Kontakt: Zákaznická kancelář SMP, telefonní číslo 1211/401, Centrální Zákaznická linka: 848 111 116, Centrální linka 848 147 147, Plynárenská 1230, www.rwe-csp.cz

RWE Group

SMP Severomoravská plynárenská

Spory Šumvaldských pánů se Sovineckými a osudy rudských dolů

V druhé polovině 15. století a v první polovině 16. století prožívaly české země hlubokou politickou, sociální a hospodářskou krizi. Dlouhotrvající husitské války a po nich následující českouherské války za Jiříka z Poděbrad byly příčinou ničivých občanských bojů na území českého státu. Soudobý český spisovatel Viktorin Kornel ze Všehrd sám udával, že „*téměř třetí díl české země byl válkami a mory z toho vzešlými zpusťšen a vylidněn. Co po meči, ohni a moru zůstávalo – to pak jest z větší části rybníky zatopeno. Pustá pole a vsi byly zatopovány aspoň rybníky a tak hospodářsky využity.*“ Mnohé vrchnostu k sobě lákaly lid na lepší podmínky, aby obsadily svá pustá místa.

Vynalezený střelného prachu a střelné zbraně značilo pád dosavadního rytířství, nahrazení vojsk rytířů na koních nájezdnicími pěšími žoldněři z obyčejného lidu. Rytíři se museli vracet k polnímu hospodářství, zakládali velké rybníky k chovu ryb, zakládali pivovary a nové dvory, zaváděli chov ovcí a **pustili se do důlního podnikání.**

Počátky dolování sahají ještě do 15. století. Byli tu jak **páni z Miličína na Šumvaldě**, tak i **páni Sovinečtí**, kteří tu pracovali a kteří v soudních knihách vystupují jako neustále se svářící sousedé o právo na dolování.

Vok Pňovský ze Sovince nastupoval v držení sovineckého panství roku 1510, pustil se do důlního podnikání a propadl vášni hledání zlata a stříbra v sovineckých horách. V dvacátých letech 16. století se tvořily na okraji sovineckého panství celé důlní společnosti, které vynakládaly velké peníze na tuto vášeň. Byla to zejména **vesnice Ruda**, která z polovice náležela k Sovinci a u níž se objevilo nejen stříbro, ale i zlato. Druhá část vesnice patřila do majetku pánů z Miličína, kteří sídlili v blízkém Šumvaldě. V jednom zápisu z roku 1520 se dovídáme, že si oba tehdejší majitelé vsi, **Vilém Mládenec z Miličína** i **Vok Pňovský ze Sovince** získali až u krále Ludvíka zvláštní výsady na dolování. V příslušném soudním půhonu se mluví o tom, že Vilém Mládenec měl od krále zvláštní „fryštuňk“ na doly na svých gruntech a pan **Vok** si pak získal od krále zvláštní obdarování a dání, kterým „*mu všecko a všeliké vrchní právo své na horách rudských dátí ráčil*“. Tak byl postaven nad svého souseda. V rudských horách se objevilo i zlato, a pan **Vok si v královském privilegii zajistil právo odkupu zlata i stříbra**, které se na těchto horách vytěžilo a které měla právo převzít královská komora.

V té době stál **Vok** už v čele celé podnikatelské společnosti. Již roku 1520 žaloval jejím jménem na Viléma Mládence, že jim činí potíže v dolování na svém dílu Rudy. Dolování se tu

účastnili i měšťané, neboť podobným způsobem poháněl pan **Vok** i **Václava Vilnara**, měšťana z Uničova. Roku 1524 **Vok** znovu žaloval **Miličínské**, že mu a jeho přátelům nedodrží smlouvu, kterou s nimi měli „*co se zlata a stříbra dobývání na horách rudských dotýče*“, a že o to pan **Vilém Mládenec** s ním „*ku právu hornímu jihlavskému k rozeznání přistoupení nechce*“. Z papírů krále **Ferdinanda I.** se dovídáme, že se roku 1527 podnikání na horách rudských zúčastnila i vdova po králi **Ludvíkovi Marie Rakouská**, sestra králova.

Oba rivalové – Vok Pňovský ze Sovince i Vilém Mládenec z Miličína na dolování doplatili, zchudli a byli nuceni prodat svá panství. Prodej Sovince roku 1545 značí důležitý přelom v dějinách panství. Páni ze Sovince zmizeli odtud už navždy. Pan **Kryštof z Boskovic na Moravské Třebové**, který panství koupil, byl členem jednoho z nejbohatších moravských rodů. Jako majetník **Úsova** rozšířil své panství i na východě, kde **získal po kusech celou majetkovou pozůstalost po rodu pánů z Miličína** kolem Šumvaldu a Rudy. Šel zde především za místy, která byla známa dolováním a nálezem zlata a stříbra. Ruda poskytovala vedle železa, stříbra a zlata i olovo. Roku 1548 koupil i ves **Plinkouty u Rudy** s železnými doly a hamry v Oskavě. Tím se stal hlavním a nejvýznamnějším podnikatelem kolem Rudy.

V urbáři panství úsovského z roku 1588 je psáno o Břevenci: „*Při té vsi se dobývají železné rudy na náklad panský, těchto rud je pro panské hamry v Oskavě dostatek a ještě se může za rok prodat žel.rudy za 50 zlatých. Při břeveneckých hranicích jsou hory a železné doly plinkoutské, které náleží k Sovinci. Na těchto se dobývá železná ruda a z plinkoutské štoly se urbura z této rudy k hamrům oskavským za 30 hylí(?) dostává, pokládá se z hly po 20 gr. - 20 zlatých.*“

V listině z roku 1613 je uvedena **roboty při oskavských hamrech**, které patřily k úsovskému panství. Jedni vozili uhlí, jiní železnou rudu k hamrům. Břevenečtí vozili od dolů břeveneckých, plinkoutských a rudských – dostávali od důlního vozíku 4 groše, od břeveneckých dolů 3 groše. Dále vozili maldrové (hnijící) dřevo k pálení uhlí k hamrům. Všichni břevenečtí usedlí a podruzi sekávali maldrové dříví k hamrům a jim se platilo od kopy maldrů dříví po 1 R. a od kopy měkkého dříví 1 R. 4 groše 2 denáry.

*Literatura: František Hrubý: Severní Morava v dějinách str. 121-125, Urbář panství úsovského z oku 1588 (str. opisu 58)
:Miloslav Makas: 700 let Šumvaldu*

Ze střeleckého sportu

ČSS Šumvald a HSTS Šumvald uspořádaly 11. listopadu **Šumvaldskou diabolku** mládeže i dospělých za účasti závodníků z 13 klubů Čech, Moravy i Slezska ve sportovní hale v Šumvaldě. Soutěž byla dobře připravená, na ceny přispěli tito sponzoři: Obecní úřad Šumvald, Bohumil Richter, Oneš a Reop, Potravinový Krestýnová, Elektro Pavel Berka, Kreisel-Ošťádal.

Z našich střelců se zúčastnili: do 12 let **Hejný Daniel 4. místo** (271 bod), dobře si vedl nováček **David Richter 9. místo** (238 bodů), do 14 let se méně dařilo **Tomáši Hejnému 9. místo** (283 bodů), a **Michalu Blumtrittovi 11. místo** (272 bodů) Lépe se dařilo **Jarmile Ševčíkové** ze vzduchové pistole 40 ran na **4. místě** (353 body).

Pořadatelé děkují všem, kteří přispěli k dobrému průběhu soutěže.

Tomáš Bartoněk na soutěžích doma i v zahraničí

- 12. listopadu 2006: **Bundesliga** (regionální liga) **Schweinfurt - VzPu 40 ran vyhrál oba závody**- v prvním 396 bodů, v druhém 393 bodů.
- 18. a 19. listopadu 2006: **VC DUKLY- Memoriál Jára Motáka – VzPu 60 ran 588 bodů**, ve finále 101,7 bodů
- 4. místo**
o druhý závod VzPu 60 – 591 bodů **3. místo**
- 24. a 25. listopadu 2006- **VC KOOPERATIVY Plzeň – účast devíti států VzPu 60 590bodů druhý závod 588 bodů**
- 26. listopadu 2006- **Bundesliga Ludmanskodorf – VzPu 40 vyhrál oba závody**, první 396 bodů, druhý 393 bodů.

Miloslav Makas

SK Šumvald kopaná – dlouhý podzim ukončen

Muži „A“: Podzimní část mistrovských soutěží byla letos dlouhá. Předehrávala se dvě jarní kola, proto tabulka mírně zkresluje. Celkové 11. místo je solidní, ale bodová vyrovnanost je velmi zrádná. Každý zisk nebo ztráta bodů se projeví výrazným posunem nahoru nebo dolů.

Cenné vítězství jsme vydělali s druhým týmem Loučnou. Rozhodla především větší vůle a nasazení. Ve dvou zbývajících zápasech jsme nebodyovali. Především v Lošticích jsme sahalí po bodu. Domáci rozhodli až v nastavení. Nedaří se nám s Českou Vsí. Po chybě jsme ve 2. minutě prohrávali 0:1. Ve výborném 1. poločase jsme nedokázali proměnit několik dobrých příležitostí. Hosté ve 2. poločase přidali druhou branku po rohu a bylo rozhodnuto.

5. 11. Šumvald- Loučná n. Desnou 2 : 1 (J. Prášil, P. Brijar)
 12. 11. Loštice - Šumvald 3 : 2 (P. Jeřábek, P. Brijar)
 19. 11. Šumvald- Česká Ves 0 : 2

Příjmení	Jméno	Min.	Záp.	ŽK	ČK	Br.
Studený	Zdeněk	1350	15	0	0	
Fiala	Lukáš	1350	15	3	0	2
Brijar	Petr	1341	15	1	0	6
Balcárek	Lubomír	1151	15	2	0	
Prášil	Jiří	1129	13	2	0	1
Linhart	Lukáš	1059	12	5	1	
Mencl	Pavel	1054	13	7	0	
Hornák	Michal	971	11	2	0	1
Los	Jaroslav	970	11	0	0	2
Jeřábek	Pavel	943	15	3	0	2
Čelůstka	Tomáš	916	12	5	1	6
Šenk	Martin	911	11	1	0	2
Nezval	Bruno	665	8	3	1	1
Kolda	Michal	343	10	0	0	
Janoušek	Petr	287	13	2	0	
Novotný	Michal	261	8	0	0	
Petřek	Miroslav	48	2	0	0	
Straka	Jaromír	25	3	0	0	
Buška	Martin	1	3	0	0	
Šenk	Radovan	0	1	0	0	

Muži „B“: V úvodu soutěže se nám nedařilo, první body jsme dokázali získat až 5. kole soutěže. Po odehrání 15 kol soutěže, jsme na 8. místě se ziskem 18 bodů, přičemž dolní polovina tabulky je velmi vyrovnaná. Pokud se chceme ve III. třídě udržet, nesmíme v jarních zápasech na domácím hřišti dále ztrácet body. Mužstvo se potýká s nedostatkem hráčů. Hodně nám pomohli hráči A mužstva Janoušek, Kolda, Jeřábek a Balcárek, bez jejich přispění, by byla naše bodová bilance mnohem chudší.

Závěr podzimní části soutěže se nám nepovedl, ze tří zápasů na domácím hřišti jsme dokázali získat pouze 2 body. Tato zbytečná ztráta bodů nám může na jaře hodně chybět. Lze jen doufat, že dokážeme v jarní části soutěže vylepšit naši bodovou bilanci.

Chci touto cestou poděkovat všem, kteří se podíleli na údržbě a přípravě hřiště, zajištění občerstvení a pořadatelům při domácích zápasech v Břevenci.

4. 11. Šumvald - Mladeč 1 : 3 (P. Janoušek)
 11. 11. Šumvald - Těšetice 2 : 2 (Kusý, Jenáček)
 18. 11. Šumvald - Odrlice 3 : 3 (Jenáček, Straka, Janoušek)

O. Jenáček starší

Dorost : V podzimní části sezóny 2006/07 odehrálo mužstvo dorostu 13 soutěžních utkání (2 předebrávky jara), z nichž jednou vyhrálo, jednou remizovalo, ostatní zápasy prohrálo. I přes děsivě vyhlížející výsledky, lze hru dorostu hodnotit kladně. Značně omlazený tým se v prvních zápasech formoval a hledal optimální sestavu. V průběhu soutěže šla výkonnost i forma nahoru, družstvo se zlepšovalo zápas od zápasu. V závěru podzimu jsme sehráli několik vyrovnaných zápasů s mužstvy z čela tabulky, bohužel chybělo více štěstí v koncove. Věříme, že poctivá příprava a píle přinese výsledky v jarní části soutěže.

5. 11. Šumvald - Babice 3 : 6 (Buška, Štencl, Galas)
 11. 11. Štěpánov - Šumvald 4 : 2 (Kaller, Petřek)
 19. 11. Šumvald - Pňovice 3 : 3 (Kyselý, Pavlů, V. Krestýn)

trenéři: Ladislav Kaller, Jindřich Směkal

Mladší žáci: Mladší žáci skončili po podzimní části soutěže na 6. místě s 19 body. Bilance: 6 vítězství, 1 remíza a 4 prohry je lichotivá. V počtu nastřílených branek jsou dokonce na 2. místě. Mužstvo je dobře doplňováno hráči z řad benjamínků. Chlapci odvádějí snaživý výkon a doufáme, že po zimní přestávce v tělocvičně budou výsledky ještě kvalitnější.

5. 11. Šumvald - Drahanovice 10 : 0
 (M. Brada 3, J. Křivánek, J. Bartoněk, Z. Bartoněk, M. Cigánek, Hejný, F. Smrček, P. Kyselý, J. Zavadil)

Benjamínci: Po ukončení soutěžního ročníku 2005-2006 postoupila většina hráčů do mladších žáků. Řešili jsme tedy otázku, zda se vůbec do dalšího ročníku soutěže přihlásit, zejména když také brankář Jirka Kratochvíl odešel k mladším žákům. Nakonec zvítězil optimismus a oddíl benjamínků jsme přihlásili. Hraje se opět turnajovým způsobem, v naší skupině byly dále oddíly Paseky, Troubelic a Uničova. Benjamínci hrají na polovičním hřišti, zápas trvá 2x25 minut, na každé straně hraje 8 hráčů včetně brankáře a střídá se jako při hokeji nebo házené.

V brankářském dresu a tedy s „1“ na zádech v podzimní části soutěže nastupoval Martin Kolář. Úspěšně se brankářské role zhostil i přesto, že zatím ještě nedosahuje kvalit Jirky Kratochvíla. Jistě však bude s každým zápasem lepší, pokud bude na sobě pracovat. Díky volbě týmu letos kapitánskou pásku převzal Zdeněk Bartoněk. Je vedle už zmiňovaného

Martina Koláře jedním z mála hráčů, kteří mají zkušenosti z předchozích ročníků.

Dále to jsou Verunka Hrabáčková, Adélka Směkalová, David Machala, Vojta Gerhát, Mírek Galetka, Tomáš Bartoněk.

K nováčkům v týmu patří Jan Šlěška – jednoznačně jednička mezi nováčky, kterému se snaží vyrovnat všichni ostatní – Jan Brachtl, Jarek Gazdík, Standa Zámečník, Dan Vyskočil, Lukáš Gux, Dominik Linhart, Tomáš Dostál, Lukáš Wiermann a také nováčci z Dlouhé Loučky, kteří postupně

rozšiřují naše řady – Tomáš Hejtman, Jirka a Jan Jarošákovi, Petr Hubáček, Vlastík Masný, Šimon Bednář.

Naše výsledky v podzimních turnajích byly střídavé, bylo znát jestli je na hřišti „stará garda“ nebo sedmička nováčků, někdy jsme hráli podle hesla „Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se“, ale o to větší radost měli všichni z každé vstřelené branky, z každého dosaženého bodu. Po podzimní části jsme v naší skupině obsadili 3. místo, na jaře budeme bojovat s třetími týmy ostatních skupin Budou to: **Štěpánov, Černovír, Sigma B a Grygov**. Rádi mezi sebou přivítáme ostatní zájemce o kopanou, chlapce i děvčata a také rodiče, prarodiče a ostatní fanoušky, a to nejen při turnajích na domácím hřišti.

28. 10. turnaj v Uničově **4. místo:**

Šumvald	–	Paseka	2 : 7
Šumvald	–	Uničov	3 : 6
Šumvald	–	Troubelice	0 : 5

Celkové pořadí podzimu

1. Paseka	27 bodů
2. Troubelice	25 bodů
3. Šumvald	15 bodů
4. Uničov	13 bodů

Do nového roku přejeme všem hráčům hodně chuti a elánu do dalšího sportování a všem občanům hodně zdraví, štěstí a radosti.

trenéři : Zdeněk Bartoněk, Jan Bednář

Muži A- I.A. třída, skupina A(po 15.kolech)			
1.	Litovel	41 : 18	35
2.	Loučná	31 : 18	25
3.	Česká Ves	30 : 25	25
4.	Medlov	29 : 21	22
5.	Vikýřovice	32 : 31	22
6.	Loštice	33 : 34	21
7.	Haňovice	22 : 25	20
8.	Zlaté Hory	22 : 27	20
9.	Červenka	21 : 28	19
10.	Bělkovice	20 : 24	18
11.	Šumvald	24 : 27	17
12.	Oskava	14 : 22	17
13.	Štítý	22 : 37	17
14.	Troubelice	30 : 34	15

Muži B – III. třída (po 13.kolech)			
1.	Velký Týnec	35 : 13	28
2.	Přáslavice	31 : 16	24
3.	Náměšř n. H. „B“	29 : 17	24
4.	Vilémov	27 : 24	23
5.	Těšetice	20 : 16	20
6.	Mladeč	19 : 17	18
7.	Hraničné Petrovice	21 : 23	17
8.	Nedvězí	17 : 20	17
9.	Mladějovice	21 : 28	17
10.	Šumvald „B“	14 : 17	16
11.	Bělkovice „B“	18 : 20	14
12.	Střeň	20 : 28	14
13.	Náklo	23 : 36	12
14.	Odrlice	27 : 47	9

dorost – II.třída sk. A (po 11.kolech)			
1.	Dolany	49 : 5	31
2.	Střelice	65 : 9	30
3.	Štěpánov	31 : 25	21
4.	Bohuňovice	26 : 16	20
5.	Babice	21 : 23	15
6.	Bouzov	21 : 27	15
7.	Pňovice	19 : 28	13
8.	Chomoutov	15 : 26	13
9.	Bělkovice	21 : 37	12
10.	Horka n. M.	14 : 29	11
11.	Dlouhá Loučka	18 : 39	9
12.	Šumvald	13 : 49	3

Mladší žáci – II.třída (po 11.kolech)			
1.	Chomoutov	90 : 2	33
2.	Dub n. M.	30 : 8	26
3.	Slatinice	53 : 12	25
4.	Velký Týnec	51 : 12	25
5.	Dolany	48 : 12	19
6.	Šumvald	58 : 24	19
7.	Horka n. M.	25 : 26	14
8.	Drahlov	21 : 38	13
9.	Těšetice	33 : 45	10
10.	Tršice	15 : 74	6
11.	Nedvězí	5 : 69	3
12.	Drahanovice	0 : 107	0

Šumvaldské noviny vydává Obecní úřad v Šumvaldě nákladem 300 výtisků. Vydávání povoleno pod. č. MK ČR E 12535.
Příspěvky odevzdávejte vždy nejpozději k 25. dni v měsíci na Obecní úřad v Šumvaldě.
Redakce ŠN, Obecní úřad, 783 85 Šumvald 17, www.sumvald.cz / e.mail: redakceSN@seznam.cz